

**ХОВД АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
АЛБАН ДААЛГАВАР**

2020 оны 04 сарын 01 өдөр

Дугаар 02

Ховд

Ой, хээрийн гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх,
түймэртэй тэмцэх зарим арга хэмжээний тухай

Жил бүрийн хавар, намрын хуурайшилтын улиралд ой, хээрийн гал түймрийн нөхцөл байдал хүндэрч аймаг, орон нутгийн эдийн засагт ихээхэн хэмжээний хохирол учруулсаар байна.

Улсын хэмжээнд 2019 онд ой хээрийн түймэр 121 удаа гарч 311.7988 га талбай түймэрт өртөж, 13 байшин, 4 гэр шатаж, түймрийн улмаас байгаль экологид 23.456.621.096 мянган төгрөг, түймрийг унтраахад 449.625.850 төгрөгний зардал гарч, нийт 24.203.246.946 төгрөгний хохирол учирсан байна.

Аймгийн хэмжээнд 2019 онд Булган суманд 1, Зэрэг суманд 1 нийт 2 удаагийн хээрийн гал түймэр гарч 6.5 га шатаж, байгаль экологид 17357 түймрийг унтраахад 1.5 сая төгрөгийн зардал нийт 2.3 сая төгрөгийн хохирол учирч 305 хүн, 11 автомашин техниктэй ажилласан.

Цаг уур орчны шинжилгээний газраас ирүүлсэн цаг агаарын урьдчилан сэргийлэх мэдээллээр 2020 оны 4, 5, 6 дугаар саруудад ихэнх нутгаар олон жилийн дундажаас 0.5-1.5 градусаар дулаан байх төлөвтэй.

Иймд ой, хээрийн гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх ажлыг эрчимжүүлэх Улсын онцгой комиссын 2020 оны албан даалгаврын хэрэгжилтийг хангах зорилгоор ДААЛГАХ нь:

Нэг: Баруун бүсийн төв-Ховд аймгийн Онцгой байдлын газар
/ дэд хурандаа Б.Алтанбадралт /-д

1. Ойн тухай хуулийн 17, 18, 26 дугаар зүйлд заасны дагуу ой, хээрийн гал түймрээс хамгаалах, түймэртэй тэмцэх төлөвлөгөө, төсвийг Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал, Засаг даргаар батлуулж, хэрэгжилтийг хангах.

AD 2020/02 Ch
02 00005

2. Гамшгаас хамгаалах тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.1.19, Ойн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлд заасны дагуу ой, хээрийн гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх, түймэртэй тэмцэх, унтраах сургалт, дадлагыг зохион байгуулах.

3.Ой, хээрийн гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх болон аюултай нөхцөл байдал үүссэн үед аврах, хор уршгийг арилгах ажлыг холбогдох Төр захиргааны байгууллага, сумдын Онцгой комисс, албад, мэргэжлийн анги, ард иргэдтэй хамтран шуурхай зохион байгуулж, мэргэжлийн удирдлагаар хангаж ажиллах.

4.Хавар, намрын хуурайшлын улирал, зуны хэт халалтын үед иргэд олон нийтэд ой хээрийн гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх, унтраах чиглэлээр сэрэмжлүүлэг, сурталчилгаа нэвтрүүлэх ажлыг орон нутгийн телевиз, хэвлэл мэдээлэл, цахим орчныг ашиглан ард иргэдэд хүргэх ажлыг зохион байгуулах.

5. Цаг агаарын урьдчилсан мэдээг Ус цаг уур орчны шинжилгээний төвөөс 7, 10 хоногоор авч цагийн байдлыг үнэлэн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд зохион байгуулж ажиллах.

6. Гал түймрийн улсын хяналтыг хэрэгжүүлэх, аймаг, орон нутгийн хэмжээнд ой, хээрийн гал түймрийн үед ажиллах бие бүрэлдэхүүнийг томилж, нэгдсэн удирдлага зохион байгуулалтаар хангаж, албаны бэлтгэл бэлэн байдал, хувийн бэлтгэлийг хангуулах.

7.Ой хээрийн гал түймрийн голомтод үүрэг гүйцэтгэх бие бүрэлдэхүүнийг байршил тодорхойлогч /GPS/, сансрын холбооны утас /IRIDIUM/ болон байр зүйн зургаар хангаж, түймрийн голомтод очсон даруй газар орон, цаг агаарын нөхцөл байдал, түймрийн шатлагын талбай, /га/ солбилцлыг үнэн зөв, шуурхай тодорхойлж мэдээлэх.

Хоёр: Цагдаагийн газар / Цагдаагийн хурандаа Э.Даваасүрэн /-д

1. Ой хээрийн түймрийн үед эзэн холбогдогчийг шуурхай олж, шалтгаан нөхцлийг Онцгой байдлын газартай хамтран тогтоож, түймэр тавьсан гэм буруутай этгээдэд хариуцлага хүлээлгэж ажиллах.

2. Ой, хээрийн гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хавар, намрын хуурайшилтын үед ногоон бүсэд нэвтрэх зорчих иргэдийн болон тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнд хяналт тавьж замуудад эргүүл, шалгалтыг Байгаль орчин аялал жуулчлалын газартай хамтран хийж, байнгын болон хөдөлгөөнд хяналт шалгалтын цэг ажиллуулах.

Гурав: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар, Хар ус
нуурын улсын тусгай хамгаалалттай
газрын хамгаалалтын захиргаа /Л.Батбаяр, Р.Энхсүрэн/ -нд

1. Ой хээрийн гал түймэр гарах эрсдэлтэй сум, багт Ойн тухай хууль, Байгаль орчныг хамгаалах хууль, Монгол Улсын Засгийн газрын 2013 оны 106 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангуулан ажиллах.

2. Ойн тухай хууль, Байгаль орчныг хамгаалах тухай Монгол улсын хуулиар хүлээсэн үүргийн дагуу түймрийн аюултай улиралд Онцгой байдлын газартай хамтран урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр хийх ажлын төлөвлөгөө гаргаж ухуулга сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулах.

3. Дэлхийн байгаль хамгаалах сангийн Ховд аймаг дахь төлөөлөгчийн газартай хамтран ой, хээрийн түймэр гарах магадлалтай бүс нутгуудад нутгийн иргэдэд түшиглэсэн урамшуулалтай морин эргүүлийг ажиллуулах.

4. Тусгай хамгаалалттай газруудын захиргаанаас ой, хээрийн гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх талаар зохион байгуулж байгаа ажлыг тухай сумдын Засаг даргы Тамгын газартай уялдуулах.

5. Ой, хээрийн гал түймрээс аюулаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх чиглэлээр ойн анги, аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийг сургаж дадлагажуулах ажлын Онцгой байдлын газартай хамтран хэрэгжүүлэх.

Дөрөв: Цаг уур, орчны шинжилгээний газар / А.Энхзаяа /-д

1. Хавар, намрын хуурайшилтын улирал 2020 оны 03 дугаар сарын 20-ноос 06 дугаар сарын 10, 09 дүгээр сарын 20-ноос 11 дүгээр сарын 10-ны хугацаанд Ойн тухай хуульд заасны дагуу Цаг уур, орчны шинжилгээний төвийн сансарын хиймэл дагуулын мэдээллээр хуурайшилтын зэрэглэлийн мэдээг шуурхай авч боловсруулж Онцгой байдлын газарт хүргүүлэх.

2. Ойн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.16-д заасны дагуу цаг агаарын болон ой, хээрийн гал түймрийн цагийн байдлын талаарх мэдээллээр холбогдох байгууллага, ард иргэдийг хангах.

3. Хуурайшилтын аюултай, нэн аюултай зэрэгт хүрсэн үед цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаанд шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмж, бүх төрлийн сумны нөөцийг бүрдүүлж, тэдгээрийн аюулгүй ажиллагаа, хадгалалт, хамгаалалтанд хяналт тавих.

Тав: Сумдын Засаг дарга нарт:

1. Албан даалгаврын хэрэгжилтийг хангуулах ажлын төлөвлөгөө боловсруулан, хэрэгжилтэнд хяналт тавин ажиллах.

2. Сум орон нутгийн Гамшгаас хамгаалах алба, мэргэжлийн анги, Гал түймэр унтраах сайн дурын хэсгийн бэлтгэл, бэлэн байдлыг хангах, ой, хээрийн гал түймрийн улмаас учирч болзошгүй эрсдэлийг бууруулах зорилгоор сумын Засаг даргын захирамж гарган, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр тодорхой ажил зохион байгуулах.

3. Хил залгаа, сум, багийн Засаг дарга, тусгай хамгаалалтай газрын захиргаа, байгаль хамгаалагч нарыг ой, хээрийн гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх ажилд татан оролцуулж, иргэн нэг бүрт сурталчилгаа, сэрэмжлүүлэгийг хүргэх.

4. Түймэр гарах эрсдэлтэй ой, хээр, бэлчээр, тусгай хамгаалалтай газруудад онцлон анхаарч хяналт шалгалтыг тогтмолжуулан урьдчилан сэргийлэх санамж, сэрэмжлүүлэг өгөх, аялал зугаалгыг түймрийн аюултай улиралд тодорхой хугацаагаар хязгаарлах.

5. Түймэр гарсан хугацаанд богино хугацаанд илрүүж орон нутгийн мэргэжлийн анги, сайн дурын хэсэг, ард иргэдийг дайчлан унтраах ажлыг шуурхай зохион байгуулах.

6. Ой, хээрийн гал түймэр санаатай тавьсан гэм буруутай этгээдийг олж илрүүлэхэд санаачлагатай ажиллах.

7. Ой, хээрийн гал түймрийн гарах эрсдэл өндөртэй нутагт оршин суудаг малчид, ард иргэдэд хариуцуулан түймэр гарах магадлалтай бүс нутагт морин эргүүл, жижүүр томилж ажилуулах.

8. Түймрээс хамгаалах, түймэртэй тэмцэх төлөвлөгөө боловсруулах, ой, хээрийн гал түймэр унтраах багаж хэрэгсэл, хүнсний нөөц бүрдүүлэх.

9. Иргэдийг ой, хээрийн гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах, түймэртэй тэмцэх, амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, мал сүргээ хамгаалах арга ажиллагаанд сургаж бэлтгэх.

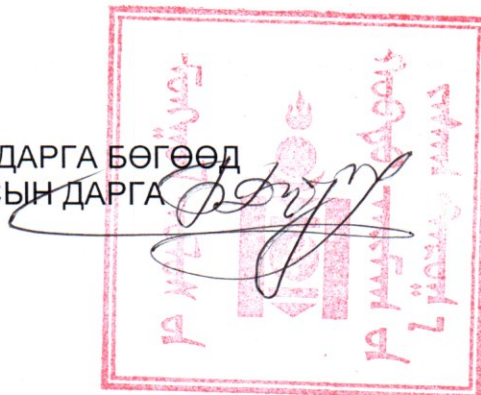
10. Ой, хээрийн болон объектын гал түймрийн тухай мэдээ, мэдээллийг тухай бүр нь мэдээлж, авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, цагийн байдлын талаар Онцгой байдлын газарт шуурхай мэдээлэх.

Зургаа. Албан даалгаврын хэрэгжилтийг хангах хүрээнд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний мэдээ, тайланг 2020 оны 06 дугаар сарын 05, 11 дүгээр сарын 05-ны өдрийн дотор Баруун бүсийн төв-Ховд аймгийн Онцгой байдлын газарт

ирүүлэхийг байгууллагын дарга, эрхлэгч, сумдын Засаг дарга нарт үүрэг болгосугай.

Долоо. Энэхүү албан даалгаврын хэрэгжилтэнд хяналт тавьж үүссэн цагийн байдлыг тухай бүрт, дүнг хагас, бүтэн жилээр танилцуулж ажиллахыг аймгийн Онцгой комиссын орлогч, Баруун бүсийн төв-Ховд аймгийн Онцгой байдлын газрын дарга, дэд хурандаа Б.Алтанбадралтад үүрэг болгосугай.

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА БӨГӨӨД
ОНЦГОЙ КОМИССЫН ДАРГА

Б.ДҮГЭРЖАВ